

Päätoimittaja Johanna Arola ja toimitussihteeri Heikki Mäkisalo pohtimassa uutisten ulottuvuuksia.

Erikoislääkärin uutisten toimittajat kokoontuivat kirjoittajakoulutukseen

Helsingin Kalastajatorpalla 3.6. pidettyyn Aikakauskirja Duodecimin Erikoislääkärin uutisten kirjoittajakoulutustilaisuuteen otti osaa nelisenkymmentä kuulijaa. Edellisestä kerrasta oli ehtinyt vierähtää jo 12 vuotta. Uutiskirjoittajille päätettiin pitää koulutustilaisuuksia selvästi aiempaa säännöllisemmin.

Aluksi Rakennuslehdessä nykyisin työskentelevä toimittaja **Johanna Aatsalo** kertoi yksityiskohtaisesti uransa tiukimmasta paikasta eli "tapaus STT:stä", jonka tietysti monet muistavatkin.

Lääketieteellisissä uutisissa tietolähteiden mainitseminen on yleensä erityisen oleellista, ja tieteen tekemisen perusasioihin kuuluu tietojen tarkistaminen uusien havaintojen myötä.

Niin urheilutoimittamiseen kuin lääketutkimusten julkaisemiseenkin liittyy oma julkaisemisharjansa: tarjolla on usein yksipuolista ja väärittyä tietoa.

Aikakauskirjan toimitussihteeri, gastrokirurgian uutisia toimittava **Heikki Mäkisalo** kertoi uutisten valinnasta.

– Saman erikoisalan kollegat kyllä ymmärtävät toisiaan, mutta jos uutista ajatellaan muillekin, sen tulee olla ymmärrettävä.

Lukijoille tulisi Mäkisaloon mukaan pystyä kertomaan, missä alalla mennään.

– Jos oman alan juttu pääsee NEJMiin, se kannattaa huomioida. Optimaalista olisi ottaa hyvien juttujen aiheita talteen koko ajan ja siten kirjoittaa ne määräaikaan mennessä – paitsi jos ne on jo koluttu. Erikoislääkärin uutinen ei ole pelkkä raportti, lääkärikirjoittajalta kaivataan nimenomaan tuloksen merkityksen arviointia ja omaa tulkintaa.

Mäkisalo pohti myös mahdollisuuksia uudistaa uutisia ja niiden rakentamistapoja.

– Tarvitseeko rajojen olla niin tarkkoja? Miksei voisi kokeilla esi-

merkiksi haastatteluja ja kuvia tai toimituksellisia kommentteja. Ja jos jutut ovat riittävän laadukkaita, kävisivätkö lähteiksi muutkin kuin tiedelehdet?

Seuranneessa keskustelussa todettiinkin muun muassa, että pienen impaktiluvun omaava lehti ei ole aina huono eikä pitäisi langeta siihen ansaan, että siteeraa vain impaktiltaan suurimmissa lehdissä julkaistuja juttuja.

Lääkärin tietokantojen päätoimittaja ja yleislääketieteen erikoislääkärin uutisten toimittaja **Jukka-kapekka Jousimaa** esitteli kolme tapaa käyttää McMaster-tietokantaa, joka löytyy Terveystieteen etusivulta.

Räätälöitävä uutispalvelu auttaa kirjoittajia löytämään otsikoita. Neljäntuhannen klinikon raati arvioi valitut jutut. Omat mielaiheet tulevat automaattisesti itselle luettavaksi, ja siksi seuranta on helpoa.

Palvelu ei löydä heikompi-tasoisiksi valittuja artikkeleita, ja tuoreiden aiheiden määrä vaihtelee vielä erikoisaloittain. Jousimaa toivoikin palautetta palvelun suomalaisten käyttäjien kokemuksista.

Aikakauskirjan Erikoislääkärin uutisista vastaava toimittaja **Antti Karhuaho** esitteli hyvän uutisen rakennetta. Ohjeet rakenteeltaan toimivan uutissivun kirjoittamiseksi ovat periaatteessa yksinkertaiset, joskin tekstien pituus pyrkiikin välillä ylittämään ihannemitan. Alkuun sijoitetaan päätelmät, ei liikaa yksityiskohtia. Pois kaikki, mikä tuntuu turhalta. Tiivis vertailu Suomessa vallitsevaan hoitokäytäntöön on paikallaan. Suurin osa erikoislääkärin uutisten toimittajista on kokeneita ja hyviä kirjoittajia, joilla ohjeet tuntuvat olevan pääosin hyvin hallinnassa.

Uutisten aiheista ja rakenteesta käytiin vilkasta keskustelua sekä esitysten lomassa että pöydissä. Keskustelu jatkui vielä illallisen aikana. Kokouksesta saatiin useita kehitysehdotuksia. Kirjoittajien puolelta ehdotettiin muun muassa eräänlaisen ideapankin perustamista erikoislääkäri-uutisten kirjoittajille (pilvipalveluna?).

Jokainen voisi tallentaa ideapankkiin löytämiään hyviä juttuaiheita, niin omaan kuin muidenkin käyttöön. Kirjoittaja voisi varata sieltä aiheen, josta aikoo kirjoittaa uutisen. Tämä ehkäisisi päällekkäisyyksiä. Välittömänä parannuksena tiedonkulkuun ehdotettiin, että palstan toimittaja lähettäisi vedoksen seuraavaan numeroon menevistä uutisista alan muille kirjoittajille tiedoksi, ja ellei sitä, niin aikakin otsikot ja lähteet.

Erikoislääkärin uutisten joukkoon ilmestyy tässä numerossa uusi osio, Tieteestä. Sille on tilauksensa, sillä kliinisten erikoisalojen joukkoon kuulumatonta medisiinistä perustiedettä on niin paljon, että tiedeuutisille tarvitaan oma osionsa. Tässä Aikakauskirjan numerossa myös Erikoislääkärin uutisten taitto uudistuu hiukan. Erikoislääkärin uutiset -palsta on vuosikaudet ollut lehden luetuimpia, ja lehden toimitus kiittääkin siitä erityisesti osaavaa kirjoittajakaarta.

Toimitus